

TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE SISSEJUHATAV JUHEND

Võttes aluseks Tartu Ülikooli põhikirja paragrahvi 34 punktid 1 ja 2 ning lähtudes sotsiaalministri 14. detsembri 2000. a määrusest nr 80 "Töötervishoiu- ja tööohutusala väljaõppe ja täiendõppe kord" ning teistest õigusaktidest, kehtestan Tartu Ülikooli töötervishoiu ja tööohutuse sissejuhatava juhendi.

I. ÜLDSÄTTED

1. Töötervishoiu ja tööohutuse sissejuhatava juhendi eesmärgiks on anda ülikooli töötajale üldteadmised töötervishoidu ja tööohutust reguleerivatest õigusaktidest, töötaja kohustustest ja õigustest ning töötervishoiu ja tööohutuse alase tegevuse korraldamisest Tartu Ülikoolis (edaspidi: ülikool).
2. Töötervishoiu- ja tööohutusala tegevuse korraldamisel ülikoolis juhindutakse töötervishoiu ja tööohutuse seadusest ja selle rakendusaktidest, töötervishoiu ja tööohutuse korrast Tartu Ülikoolis ning muudest õigusaktidest. Õigusaktid ning juhendmaterjalid on kättesaadavad ülikooli siseveebis <http://siseveeb.ut.ee/> ja tööinspeksiooni kodulehel <http://www.ti.ee>.
3. Töötervishoiu- ja tööohutusala tegevust korraldavad töökeskkonnaõukogu, töökeskkonna peaspetsialist, struktuuriüksuse juhid, töökeskkonnavolinikud ja ohtlikes töövaldkondades tööd korraldavad isikud.
4. Ülikooli kui tööandja ja töötajate üldiseid käitumisreegleid, töö- ja puhkeaega, pooltevahelisi kohustusi ja vastutust töösuhetes ning üldist töökorraldust reguleerib Tartu Ülikooli töökord.

II. TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE TAGAMISE ABINÕUD

5. Töökeskkonnas esinevaid ohutegureid ja nende mõju töötajate tervisele hinnatakse töökeskkonna riskianalüüsi käigus.
6. Meetmed töötingimuste ja töökeskkonna parandamiseks, töötajate terviseriskide vähendamiseks ja tööõnnetuste ennetamiseks planeeritakse tegevuskavas, mis põhineb käesolevjuhendi punktis 5. nimetatud riskianalüüsil.
7. Struktuuriüksuse riskianalüüsi ja tegevuskavaga on töötajal võimalik tutvuda struktuuriüksuses või töökeskkonna peaspetsialisti juures. Töötaja võib teha ettepanekuid riskianalüüsi või tegevuskava täiendamiseks.
8. Töötajad, kelle tervist võivad mõjutada töökeskkonna ohutegurid või töö laad, suunatakse tervisekontrolli. Eelnimetatud töötajad läbivad esmase tervisekontrolli tööle asumisel, hiljem töötervishoiuarsti poolt määratud aegadel.
9. Töötervishoiu- ja tööohutusala kättesaadavates küsimustes saavad töötajad küsida infot struktuuriüksuse juhilt, töökeskkonnavolinikult ning töökeskkonna peaspetsialistilt, kelle kontaktid on kättesaadavad ülikooli siseveebis.

III. KÄITUMINE ÕNNETUSOHU VÕI TÖÖÕNNETUSE KORRAL

10. Õnnetusohu korral on töötaja kohustatud:
  - 10.1. teavitama sellest koheselt nii töökaaslast kui ka töö vahetut korraldajat või struktuuriüksuse juhti;

- 10.2. vajadusel seiskama ja lülitama vooluvõrgust välja töövahendid ja seadmed;
  - 10.3. mitte jätkama tööd enne, kui töö vahetu korraldaja või struktuuriüksuse juht on selleks loa andnud;
  - 10.4. võtma vajadusel omal algatusel tarvitusele abinõud vastavalt oma teadmistele ja kättesaadavatele tehnilistele vahenditele võimalike tagajärgede vältimiseks, kui see ei ohusta töötaja elu ega tervist;
  - 10.5. lahkuma kiiresti ja ohutult vastavaid evakuaatsioonipäasusid kasutades oma töökohalt või ohualt, kui oht on tõsine ja ähvardav;
  - 10.6. andma töökohalt või ohualt lahkumisest esimesel võimalusel teada töö vahetule korraldajale või struktuuriüksuse juhile.
11. Tegutsemine tööõnnetuse korral
- 11.1. Kannatanu või õnnetuse pealtnägija peab esimesel võimalusel teavitama õnnetusest töö vahetut korraldajat, töökeskkonnavolinikku või struktuuriüksuse juhti ja töökeskkonna peaspetsialisti ning vajadusel kutsuma abi.
  - 11.2. Vajadusel tuleb kannatanule arstiabi saabumiseni või traumapunkti toimetamiseni anda esmast abi.
  - 11.3. Töökoht, kus tööõnnetus toimus, tuleb säilitada võimaluse korral puutumatuna kuni sündmuskoha vaatluse läbiviimiseni töökeskkonna peaspetsialisti poolt, raske tööõnnetuse korral tööinspektori saabumiseni või tööinspektorilt sündmuskohale mitteilmumise kohta teate saabumiseni, surmaga lõppenud tööõnnetuse korral politsei või tööinspektori saabumiseni.
  - 11.4. Kui töökohta ja selle juurde kuuluvaid seadmeid ei ole võimalik puutumatuna säilitada, tuleb sündmuskohast ja selle juurde kuuluvad seadmed üksikasjalikult jäädvustada skeemide, fotode, sündmuskoha kirjelduse või muu tõendusmaterjali abil.

IV. KESKKONNA SAASTAMISEST HOIDUMINE

12. Keskkonna saastamisest hoidumiseks on töötaja kohustatud:
- 12.1. koguma paberijäätmed eraldi olmeprügist;
  - 12.2. paberijäätmete vähendamiseks tegema vähem väljatrükke, võimalusel tegema kahepoolseid väljatrükke või kasutama paberi teist poolt märkmepaberina;
  - 12.3. koguma bioloogilised, radioaktiivsed ja kemikaalide jäätmed ja muud ohtlikud jäätmed selleks ettenähtud kogumiskohtadesse;
  - 12.4. vältima ühekordsete toidunõude kasutamist töökohas;
  - 12.5. lülitama pärast tööpäeva lõppu vooluvõrgust välja elektroonilised seadmed (olmeelektronika, puhurid, elektriradiaatorid, paberihundid jms);
  - 12.6. võimalusel kustutama tööruumidest ja ühiskasutatavatest ruumidest väljudes valgustuse.

V. TÖÖTAJA KOHUSTUSED JA ÕIGUSED

13. Töötaja on kohustatud:
- 13.1. osalema ohutu töökeskkonna loomisel ning järgima töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid;
  - 13.2. järgima kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
  - 13.3. läbima määratud ajal tervisekontrolli;
  - 13.4. kasutama kemikaalide käitlemisel, bioloogiliste ohuteguritega ja radioaktiivsete isotoopidega kokkupuutel terviseriskide vähendamiseks isikukaitsevahendeid;
  - 13.5. tagama, et töö ei ohustaks kellegi elu ega tervist ning ei saastaks keskkonda;
  - 13.6. kasutama töövahendeid nõuetekohaselt;

- 13.7. hoidma oma töökoha korras ja liikumisteed vabana;
  - 13.8. hoiduma omavoliliselt lahti ühendamast, muutmast või eemaldamast töövahenditele või ehitistele paigaldatud ohutusseadisi;
  - 13.9. täitma struktuuriüksuse juhi, töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnaspetsialisti, töötervishoiuarsti ja tööinspektori töötervishoiu- ja tööohutuslaseid korraldusi;
  - 13.10. mitte viibima töökohas alkoholi-, narkootilises või toksilises joores või psühhotroopse aine mõju all, samuti tervises seisundis, mis ohustaks teisi töötajaid;
  - 13.11. kasutama suitsetamiseks selleks ettenähtud ruumi;
  - 13.12. pärast tööpäeva lõppu logima arvutist välja ning pikema eemalviibimise korral lülitama arvuti välja.
14. Töötajal on õigus:
- 14.1. nõuda struktuuriüksuse juhilt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi ning ühis- ja isikukaitsevahendeid;
  - 14.2. saada teavet töökeskkonna ohutegurite, töökeskkonna riskianalüüsi tulemuste, tegevuskava ja tervisekontrolli tulemuste kohta;
  - 14.3. keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamata struktuuriüksuse juhile või töö vahetule korraldajale ja töökeskkonnavolinikule;
  - 14.4. pöörduda töökeskkonnavoliniku, töötajate valitud töökeskkonnanõukogu liikmete, töötajate usaldusisiku ja tööinspektori poole, kui tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

VI. KONTAKTANDMED

15. Töökeskkonnanõukogu liikmete, struktuuriüksuste töökeskkonnavolinike, esmaabiandjate ja esmaabivahendite korrashoiu eest vastutavate isikute nimekirjad on kättesaadavad ülikooli siseveebis <http://siseveeb.ut.ee/>.
16. Tööinspeksiooni kohaliku asutuse kontaktandmed on kättesaadavad tööinspeksiooni kodulehel <http://www.ti.ee>.

VII. RAKENDUSSÄTTED

17. Käesolevat juhendit tutvustatakse ülikooli uutele töötajatele töötervishoiu ja tööohutuslase sissejuhatava juhendamise käigus.
18. Tunnistan 3. detsembri 2001. a. rektori käskkirjaga nr 33 kinnitatud ning 12. novembri 2004. a. käskkirjaga nr 25 muudetud Tartu Ülikooli töötervishoiu ja tööohutuse sissejuhatava juhendi kehtetuks.
19. Käskkiri jõustub 1. oktoobril 2009. a.

Alar Karis
Rektor, professor

Andres Liinat